

GRAMMATICA LATINA		
Capitulum I: singularis et plūralis		
A	B	C
Nilus fluvius magnus est	Corsica īnsula magna est	Brundisium oppidum magnum est
Nīlus et Rhēnus fluvīi magnī sunt	Corsica et Sardinia īnsulae magnae sunt	Brundisium et Sparta oppida magna sunt
'fluvius' singularis est	'īnsula' singularis est	'oppidum' singularis est
'fluvīi' plūralis est	'īnsulae' plūralis est	'oppida' plūralis est
singularis: -us / plūralis: -ī	singularis: -a / plūralis: -ae	singularis: -um / plūralis: -a
Exemplum: numerus, numerī I parvus numerus est. I et II parvī numerī sunt	Exempla: littera, litterae; prōvincia, prōvinciae A littera Latīna est. A et B litterae Latīnae sunt Gallia est prōvincia Rōmāna Gallia et Hispānia prōvinciae Rōmānae sunt	Exempla: vocābulum, vocābula, exemplum, exempla 'Littera' est vocābulum Latīnum, nōn Graecum 'Littera' et 'numerus' nōn vocābula Graeca, sed Latīna sunt

GRAMMATICA LATINA		
Capitulum II: masculīnum, fēminīnum et neutrum		
A	B	C
'Servus' est vocābulum masculīnum	'Ancilla' est vocābulum fēminīnum	'Oppidum' est vocābulum neutrum
Exempla: vocābula masculīna fīlius, dominus, puer, vir, fluvius, ōceanus, numerus, liber, titulus Masculīnum: -us (-r)	Exempla: vocābula fēminīna fēmina, puella, fīlia, domina, īnsula, prōvincia, littera, familia, pāgina Fēminīnum: -a	Exempla: vocābula neutra oppidum, imperium, vocābulum, capitulum, exemplum, pēnsu

Capitulum II: genetīvus		
Masculīnum	Fēminīnum	Neutrum
Iūlius dominus servī (Dāvī) est	Aemilia domina ancillae (Syrae) est	D est prīma littera vocābulī 'dominus'
Iūlius dominus servōrum (Dāvī et Mēdī) est	Aemilia domina ancillārum (Syrae et Dēliae) est	Numerus vocābulōrum magnus est
'Servī' genetīvus est 'Servōrum' quoque genetīvus est	'Ancillae' genetīvus est 'Ancillārum' quoque genetīvus est	'Vocābulī' genetīvus est 'Vocābulōrum' quoque genetīvus est
'Servī' genetīvus singulāris est 'Servōrum' est genetīvus plūrālis	'Ancillae' genetīvus singulāris est 'Ancillārum' est genetīvus plūrālis	'Vocābulī' genetīvus singulāris est 'Vocābulōrum' est genetīvus plūrālis
Genetīvus singulāris: -ī Genetīvus plūrālis: -ōrum	Genetīvus singulāris: -ae Genetīvus plūrālis: -ārum	Genetīvus singulāris: -ī Genetīvus plūrālis: -ōrum

GRAMMATICA LATINA

Capitulum III: nōminātīvus (nōm.) et accūsātīvus (acc.)

A - Masculīnum

'Mārcus' nōminātīvus est

'Mārcum' accūsātīvus est

'Quīntus' nōminātīvus est, 'Quīntum'
accūsātīvus

nōminātīvus: -us (-r) / accūsātīvus: -um

B - Fēminīnum

'Iūlia, Aemilia' nōminātīvus est

'Iūliam, Aemiliam' accūsātīvus est

nōminātīvus: -a / accūsātīvus: -am

Exempla:

Mārcus rīdet. Quīntus Mārcum pulsāt.
Mārcus Quīntum pulsāt. Quīntus plōrat.

Iūlius, Iūlium; fīlius, fīlium; puer, puerum;
eum

Exempla:

Iūlia cantat. Mārcus Iūliam pulsāt. Iūlia
Aemiliam vocat. Aemilia venit

puella, puellam; parva, parvam; eam

Capitulum III: verbum

Iūlia cantat. Mārcus rīdet. Iūlius dormit

'cantat' verbum est. 'cantat, rīdet, dormit tria verba sunt

Exempla:

cantat, pulsat, plōrat, vocat, interrogat, verberat (-at)

rīdet, videt, respondet (-et)

dormit, venit, audit (-it)

nōminātīvus	accūsātīvus	verbum
Mārcus	Iūliam	pulsat
Quīntus	Mārcum	videt
Iūlia	Aemiliam	vocat
Aemilia	Quīntum	interrogat:
"Quis	mē	vocat?"
Quīntus		respondet:
"Iūlia	tē	vocat
Mārcus	eam	pulsat"
Aemilia	puerum	verberat
Mārcus		plōrat
Iūlius	eum	audit
Iūlius		venit
"Puer probus	parvam puellam	nōn pulsat!"
Iūlius irātus	puerum improbum	verberat

GRAMMATICA LATINA

Capitulum IV

vocātīvus (voc.)	imperātīvus et indicātīvus
Mēdus Dāvum vocat: 'Dāve!' 'Dāve' vocātīvus est Vocātīvus: -e (nōminātīvus: -us)	Dominus: "Vocā Dāvum!" Servus Dāvum vocat Dominus: ""Tacē et audī!" Servus tacet et audit Dominus: "Discēde, serve" Servus discēdit Dominus imperat. Servus paret 'Vocā' imperātīvus est; 'vocat' indicātīvus est. 'Tacē, audī, discēde' est imperātīvus. 'Tacet, audit, discēdit' indicātīvus est. Imperātīvus: -ā, -ē, -e, -ī Indicātīvus: -at, -et, -it, -it
Exempla: Mēde, domine, serve, improbe Servus: "Salvē, domine!" Iūlius Mēdum vocat: "Mēde! Venī, improbe serve!"	Exempla: [1] salūtā -- salūtāt; [2] respondē -- respondet; [3] sūme - - sūmit; [4] venī -- venit Mēdus: " Salūtā dominum!" Dāvus dominum salūtāt Iūlius: "Respondē, serve!" Servus respondet Iūlius imperat: "Sūme sacculum tuum et discēde!" Dāvus sacculum suum sūmit et discēdit Iūlius: "Mēde! Venī!" Mēdus nōn venit Iūlius imperat. Dāvus pāret; Mēdus nōn pāret

GRAMMATICA LATINA

Capitulum V: Accūsātīvus

[A] Masculīnum	[B] Fēminīnum	[C] Neutrum
Iūlius nōn ūnum fīlium, sed duōs fīliōs habet	Iūlius nōn duās fīliās, sed ūnam fīliam habet	Villa nōn ūnum cubiculum, sed multa cubacula habet
'Fīlium' est accūsātīvus singulāris .	'Fīliam' est accūsātīvus singulāris .	'Cubiculum' est accūsātīvus singulāris.
'Fīliōs' accūsātīvus plūrālis est	'Fīliās' accūsātīvus plūrālis est	'Cubacula' accūsātīvus plūrālis est
singulāris -um (nōminatīvus -us)	singulāris -am (nōminatīvus -a)	singulāris -um (= nōminatīvus)
plūrālis -ōs (nōminatīvus - ī)	plūrālis -ās (nōminatīvus - ae)	plūrālis -a (= nōminatīvus)

Capitulum V: Ablātīvus		
[A] Masculīnum	[B] Fēminīnum	[C] Neutrum
In hortō Iūliī. In hortīs Italiae 'hortō' est ablātīvus singulāris. 'hortīs' ablātīvus plūrālis est	In villā Iūliī. In villīs Rōmānīs 'villā' est ablātīvus singulāris. 'villīs' ablātīvus plūrālis est	In oppidō Tūsculō. In oppidīs Graecīs 'oppidō' est ablātīvus singulāris. 'oppidīs' ablātīvus plūrālis est
singulāris -ō	singulāris -ā	singulāris -ō
plūrālis -īs	plūrālis -īs	plūrālis -īs
'in, ex, ab, cum, sine' cum ablātīvō: in ātriō, in cubiculīs, ex hortō, ex Italiā, ab Aemiliā, ab oppidō, cum servō, cum līberīs, sine pecūniā, sine rosīs		
Capitulum V: imperātīvus et indicātīvus		
"Dāvum vocā, serve!" Servus Dāvum vocat		
"Iūliam vocāte, puerī" Puerī Iūliam vocant		
'vocā' est imperātīvus singulāris, 'vocat' indicātīvus singulāris 'vocāte' imperātīvus plūrālis est, 'vocant' indicātīvus plūrālis		
[1] -ā, -āte; -at, -ant	Salūtā dominum, serve! / Salūtāte dominum, servī!	Servus salūtat dominum / Servī salūtant dominum
[2] -ē, -ēte; -et, -ent	Tacē, puer / Tacēte, puerī!	Puer tacet / Puerī tacent
[3] -e, -ite; -it, -unt	Discēde, serve! / Discēdite, servī!	Servus discēdit / Servī discēdunt
[4] -ī, -īte; -it, -unt	Venī, Iūlia! / Venīte, puerī!	Iūlia venit / Puerī veniunt
	Imperātīvus singulāris: -	Indicātīvus singulāris: -t
	Imperātīvus plūrālis: -te	Indicātīvus plūrālis: -nt

GRAMMATICA LATINA

Capitulum VI: praepositiōnēs

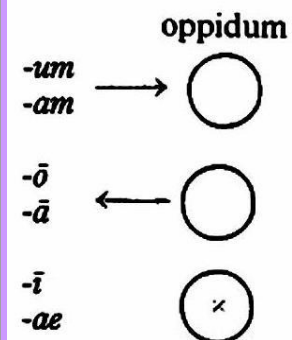
Iūlius ad villam it; ad oppidum; ad ancillās		ūna praepositiō (prp.)
Ursus ante Iūlium est; ante eum; ante villam		duae praepositiōnēs
Dāvus post Iūlium est; post eum; post villam	ab, ad, ex...	
Via inter Rōmam et Capuam; inter servōs	sunt <u>praepositiōnēs</u> .	
Ostia est prope Rōmam; prope villam; prope eam	- Praepositiōnēs cum accūsātīvō (ad, ante, post, inter, prope, circum, apud, per...).	ad
Circum oppidum mūrus est; circum mēnsam	- Praepositiōnēs cum ablātīvō (ab/ā, cum, ex, in, sine...).	ante -um
Mēdus est apud amīcam suam, nōn apud dominum		post -am
Mēdus per portam Capēnam Rōmam intrat; per ōstium		inter -ōs
		prope -ās
		circum mē
		apud tē
		per

Quō it Mēdus? Mēdus Rōmam it. Quō it Cornēlius? Is Tūsculum it	Quō? Rōmam / Tūsculum
Unde venit Cornēlius? Cornēlius Rōmā venit. Unde venit Mēdus? Is Tūsculō venit	Unde? Rōmā / Tūsculō
Ubi habitat Lydia? Lydia Rōmae habitat. Ubi habitat Cornēlius? Is Tūsculī habitat	Ubi ? Rōmae / Tūsculī

Accūsātīvus : Rōmam, Tūsculum, Capuam, Brundisium, Ostiam = ad oppidum (-am/-um)

Ablātīvus : Rōmā, Tūsculō, Capuā, Brundisiō, Ostiā = ab oppidō (-ā /-ō)

Locātīvus (=genetīvus) : Rōmae, Tūsculī, Capuae, Brundisiī, Ostiae = in oppidō (-ā /-ō)

GRAMMATICA LATINA

Capitulum VI: verbum āctīvum et passīvum

Servus saccum portat = Saccus portātur ā servō

Servī saccōs portant = Saccī portantur ā servīs

'Portat, portant' verbum est

'Portātur, portantur' verbum passīvum est

āctīvum: -t , -nt / passīvum: -tur, -ntur

[1] -ātur, -antur: Aemilia Iūlium amat et ab eō amātur. Pater et māter liberōs amant et ab iīs amantur. Lydia verbīs Mēdī dēlectātur

[2] -ētur, -entur: Iūlia puerōs nōn videt neque ab iīs vidētur. Puerī Iūliam nōn vident neque ab eā videntur

[3] -itur, -untur: Dāvus saccum in mēnsā pōnit = saccus in mēnsā pōnitur ā Dāvō. Puerī rosās in aquā pōnunt = rosae ā puerīs in aquā pōnuntur. Cornēlius equō vehitur

[4] -ītur, iuntur: Iūlia puerōs audit neque ab iīs audītur = puerī ā Iūliā audiuntur neque eam audiunt

GRAMMATICA LATINA		
Capitulum VII: Datīvus		
[A] Masculīnum	[B] Fēminīnum	[C] Neutrum
Iūlius servō (Syrō) mālum dat	Iūlius ancillae (Syrae) mālum dat	Fluvius oppid aquam dat
Iūlius servīs (Syrō et Lēandrō) māla dat	Iūlius ancillīs (Syrae et Dēliae) māla dat	Fluviī oppidīs aquam dant
'servō' datīvus singulāris est	'ancillae' datīvus singulāris est	'oppidō' datīvus singulāris est
'servīs' est datīvus plūrālis	'ancillīs' est datīvus plūrālis	'oppidīs' est datīvus plūrālis
singulāris -ō	singulāris -ae	singulāris -ō
plūrālis -īs	plūrālis -īs	plūrālis -īs

GRAMMATICA LATINA

Capitulum VIII: Prōnōmina 'quis', 'quī', 'is', 'ille'

[A] Masculīnum	[B] Fēminīnum	[C] Neutrum
Quis saccum portat? Servus saccum portat. Quī servus? Servus quī saccum portat est Syrus. Is / ille servus saccum portat.	Ancilla abest. Quae ancilla? Ancilla quae abest est Syra. Ea / illa ancilla abest.	Quid est ānulus? ānulus est ōrnāmentum. Quod ōrnāmentum? ānulus est ōrnāmentum quod digitum ōrnat. Id / illud pulchrum est.
Iūlius servum vocat. Quem servum? Servus quem Iūlius vocat est Syrus. Iūlius eum / illum servum vocat.	Iūlius ancillam vocat. Quam ancillam? Ancilla quam Iūlius vocat est Syra. Iūlius eam / illam ancillam vocat.	Quid Lydia in collō habet? ōrnāmentum habet. Quod ōrnāmentum? ōrnāmentum quod Lydia in collō habet est līnea margarītārum. Lydia id / illud ōrnāmentum amat.
Iūlius dominus servī est. Cuius servī? Syrus est servus cuius dominus Iūlius est. Iūlius dominus eius / illīus servī est.	Iūlius dominus ancillae est. Cuius ancillae? Syra est ancilla cuius dominus Iūlius est. Iūlius dominus eius / illīus ancillae est.	Pretium ōrnāmentī est HS (=sēstertī) C. Cuius ōrnāmentī? ōrnāmentum cuius pretium est HS C est ānulus. Pretium eius / illīus ōrnāmentī est HS C.
Iūlius servō mālum dat. Cui servō? Servus cui Iūlius mālum dat est Syrus. Iūlius eī / illī servō mālum dat	Iūlius ancillae mālum dat. Cui ancillae? Ancilla cui Iūlius mālum dat est Syra. Iūlius eī / illī ancillae mālum dat.	Fluvius oppidō aquam dat. Cui oppidō? Oppidum cui fluvius aquam dat est Capua. Fluvius eī / illī oppidō aquam dat.
Saccus a servō portātur; ā quō servō? Servus ā quō saccus portātur est Syrus. Saccus ab eō / illō servō portātur	Iūlius ab ancillā salūtātur; ā quā ancillā? Ancilla ā quā Iūlius salūtātur est Syra. Iūlius ab eā / illā ancillā salūtātur.	Cornēlius in parvō oppidō habitat. In quō oppidō? Oppidum in quō Cornēlius habitat est Tūsculum. In eō / illō oppidō habitat Cornēlius.
Servī saccōs portant. Quī servī? Servī quī saccōs portant sunt Syrus et Lēander. Iī / illī servī saccōs portant.	Ancillae absunt. Quae ancillae? Ancillae quae absunt sunt Syra et Dēlia. Eae / illae ancillae absunt.	Quae oppida prope Rōmam sunt? ōstia et Tūsculum sunt oppida quae prope Rōmam sunt. Ea / illa oppida prope Rōmam sunt
Iūlius servōs vocat. Quōs	Iūlius ancillās vocat.	Albīnus ōrnāmenta vēndit. Quae

servōs? Servī quōs Iūlius vocat sunr Syrus et Lēander. Iūlius eōs / illōs servōs vocat.	Quās ancillās? Ancillae quās Iūlius vocat sunt Syra et Dēlia. Iūlius eās / illās ancillās vocat.	ōrnāmenta? ōrnāmenta quae Albīnus vēndit sunt ānulī. Ea / illa ōrnāmenta vēndit Albīnus.
Iūlius dominus servōrum est. Quōrum servōrum? Servī quōrum dominus est Iūlius sunt Syrus et Lēander. Iūlius dominus eōrum / illōrum servōrum est	Iūlius dominus ancillārum est. Quārum ancillārum? Ancillae quārum dominus est Iūlius sunt Syra et Dēlia. Iūlius dominus eārum / illārum ancillārum est.	Pretium ōrnāmentōrum est HS C. Quōrum ōrnāmentōrum? ōrnāmenta quōrum pretium est HS C ānulī sunt. Pretium eōrum / illōrum ōrnāmentōrum est HS C.
Iūlius servīs māla dat. Quibus servīs? Servī quibus Iūlius māla dat sunt Syrus et Lēander. Iūlius iīs / illīs servīs māla dat	Iūlius ancillīs māla dat. Quibus ancillīs? Ancillae quibus Iūlius māla dat sunr Syra et Dēlia. Iūlius iīs / illīs ancillīs māla dat.	Fluviī oppidīs aquam dat. Quibus oppidīs? Oppida quibus fluviī aquam dant sunr Capua et Brundisium. Fluviī iīs / illīs oppidīs aquam dant
Saccī a servīs portantur; ā quibus servīs? Servī ā quibus saccī portantur sunt Syrus et Lēander. Saccus ab iīs / illīs servīs saccī portantur	Iūlius ab ancillīs salūtātur; ā quibus ancillīs? Ancillae ā quibus Iūlius salūtātur sunt Syra et Dēlia. Iūlius ab iīs / illīs ancillīs salūtātur.	Fēminae ōrnāmentīs dēlectantur. Quibus ōrnāmentīs? ōrnāmenta quibus fēminae dēlectantur sunt margarītae et gemmae. Iīs / illīs ōrnāmentīs dēlectantur fēminae

GRAMMATICA LATINA			
Capitulum VIII: Prōnōmen 'hic'			
	[A] Masculīnum	[B] Fēminīnum	[C] Neutrum
Sing. Nōm.	hic mūrus	haec via	hoc verbum
Acc.	hunc mūrum	hanc viam	hoc verbum
Gen.	huius mūrī	huius viae	huius verbī
Dat.	huic mūrō	huic viae	huic verbō
Abl.	hōc mūrō	hāc viā	hōc verbō
Plūr. Nōm	hī mūrī	hae viae	haec verba
Acc.	hōs mūrōs	hās viās	haec verba
Gen.	hōrum mūrōrum	hārum viārum	hōrum verbōrum
Dat.	hīs mūrīs	hīs viīs	hīs verbīs
Abl.	hīs mūrīs	hīs viīs	hīs verbīs

GRAMMATICA LATINA

Capitulum IX: Dēclīnātiō vocābulōrum

dēclīnātiō, onis f (dēcl) < dēclīnat

[I] Dēclīnātiō prīma		[II] Dēclīnātiō secunda		[III] Dēclīnātiō tertia	
sing.	plūr.	sing.	plūr.	sing.	plūr.
-a	-ae	-us / -um	-ī / -a	Ō / -is	-ēs
-am	-ās	-um	-ōs / -a	-em	-ēs
-ae	-ārum	-ī	-ōrum	-is	-um / -ium
-ae	-īs	-ō	-īs	-ī	-ibus
-ā	-īs	-ō	-iis	-e	-ibus

GRAMMATICA LATINA

Capitulum IX: Dēclīnātiō prīma [I]

Vocābulum 'īnsula' dēclīnātur hōc modō :

	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	īnsul-a	īnsul-ae
Accūsātīvus	īnsul-am	īnsul-ās
Genetīvus	īnsul-ae	īnsul-ārum
Datīvus	īnsul-ae	īnsul-īs
Ablātīvus	īnsul-ā	īnsul-īs

Hōc modō dēclīnantur multa vocābula fēminīna.

Exempla:

fēmina, puella, fīlia, domina, ancilla, familia, littera, pecūnia, mēnsa, vīlla, aqua, via, silva, terra, cēt.

GRAMMATICA LATINA

Capitulum IX: Dēclīnātiō secunda [II]

	[A]		[B]	
	Singulāris	Plūrālis	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	serv-us	serv-ī	verb-um	verb-a
Accūsātīvus	serv-um	serv-ōs	verb-um	verb-a
Genetīvus	serv-ī	serv-ōrum	verb-ī	verb-ōrum
Datīvus	serv-ō	serv-īs	verb-ō	verb-īs
Ablātīvus	serv-ō	serv-īs	verb-ō	verb-īs

[A] Ut 'servus' dēclīnantur vocābula masculīna:

fīlius, dominus, fluvius, numerus, nummus, hortus, nāsus, mūrus, equus, saccus, umerus, amīcus, oculus, campus, rīvus, lupus, cēt.; puer, vir, liber (nōm.sing. sine -us)

[B] Ut 'verbum' dēclīnantur vocābula neutra:

oppidum, exemplum, baculum, ōstium, cubiculum, speculum, mālum, ōrnāmentum, collum, pretium, caelum, vestīgium, cēt.

GRAMMATICA LATINA

Capitulum IX: Dēclīnātiō tertiā [III]

	[A]		[B]	
	Singulāris	Plūrālis	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	pāstor	pāstōr-ēs	ov-is	ov-ēs
Accūsātīvus	pāstōr-em	pāstōr-ēs	ov-em	ov-ēs
Genetīvus	pāstōr-is	pāstōr-um	ov-is	ov-ium
Datīvus	pāstōr-ī	pāstōr-ibus	ov-ī	ov-ibus
Ablātīvus	pāstōr-e	pāstōr-ibus	ov-e	ov-ibus

[A] Ut 'pāstor' dēclīnantur haec vocābula:

sōl sōlis, timor -ōris, clāmor -ōris (masc)

arbor -oris (fēm);

cēt.

[B] Ut 'ovis' dēclīnantur haec vocābula:

pānis, collis, vallis, canis (gen.plūr. canum);

nūbēs -is (nōm sing. -ēs);

mōns montis, dēns dentis (nōm sing. -s < -ts);

et alia multa.

Fēminīna sunt: ovis, vallis, nūbēs.

Masculīna sunt: pānis, collis, mōns, dēns

GRAMMATICA LATINA	
Capitulum X: īnfinītīvus	
[A] āctīvum	[B] passīvum
Iūlius Mārcum nōn vidēre, sed audīre potest. Pater filium vocāre audit, et accurrere videt.	Mārcus ā Iūliō nōn vidērī, sed audīrī potest. Mārcus Quīntum ā Iūliō portārī et in lectō pōnī videt.
vocā-re, vidē-re, accurre-re, audī-re īnfinītīvus est īnfinītīvus: -re	portā-rī, vidē-rī, pōn-ī, audī-rī īnfinītīvus passīvus est īnfinītīvus: -rī / ī
[1] -āre: cantāre, pulsāre, plōrāre, interrogāre, verberāre, numerāre, salūtāre, imperāre, habitāre, amāre, dēlectāre, portāre, ambulāre, expectāre, intrāre, ōrnāre, clāmāre, mōnstrāre, errāre, volāre, natāre, spīrāre, dare, cēt.	[1] -ārī: portārī, numerārī, vocārī
[2] -ēre: rīdēre, vidēre, respondēre, habēre, tacēre, pārēre, timēre, tenēre, iacēre, movēre, cēt.	[2] -ērī: vidērī, tenērī
[3] -ere: pōnere, sūmere, discēdere, carpere, agere, vehere, claudere, vertere, currere, vēndere, emere, cōnsistere, ostendere, bibere, petere, dūcere, relinquere, quaerere, vīvere, lūdere, canere, ascendere, cadere, capere, facere, aspicere, accipere, parere, cēt.	[3]-ī: pōnī, emī, edī, claudī
[4] -īre: venīre, audīre, dormīre, aperīre, reperīre, īre (ad-īre, ab-īre, ex-īre), cēt.	[4] -īrī: audīrī, reperīrī, aperīrī
Mēdus servus esse nōn vult. Nēmō gemmās ēsse potest 'esse' quoque et 'ēsse' īnfinītīvus est	Piscēs numerārī nōn possunt. Syra rosam ā Iūliā tenērī videt. Gemmae edī nōn possunt. Magnum ōstium ā parvā puellā neque aperīrī neque claudī potest

GRAMMATICA LATINA

Capitulum X: Dēclīnātiō tertiā

'avis' (f) et 'piscis' (m) dēclīnantur ut 'ovis'. Ut 'pāstor' dēclīnātur 'mercātor' (m)

'leō' (m) et 'homō' (m) dēclīnantur hōc modō:

	[A] leō (< leōn)		[B] homō	
	Singulāris	Plūrālis	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	leō	leōn-ēs	homō	homin-ēs
Accūsātīvus	leōn-em	leōn-ēs	homin-em	homin-ēs
Genetīvus	leōn-is	leōn-um	homin-is	homin-um
Datīvus	leōn-ī	leōn-ibus	homin-ī	homin-ibus
Ablātīvus	leōn-e	leōn-ibus	homin-e	homin-ibus

'vōx' (f) et 'pēs' (m) dēclīnantur hōc modō:

	[A] vōx (< vōcs)		[B] pēs (< peds)	
	Singulāris	Plūrālis	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	vōx	vōc-ēs	pēs	ped-ēs
Accūsātīvus	vōc-em	vōc-ēs	ped-em	ped-ēs
Genetīvus	vōc-is	vōc-um	ped-is	ped-um
Datīvus	vōc-ī	vōc-ibus	ped-ī	ped-ibus
Ablātīvus	vōc-e	vōc-ibus	ped-e	ped-ibus

'flūmen', 'mare', 'animal' (n): vidē [cap.XI](#)

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XI: Dēclīnātiō tertiā

[A/B] Masculīnum et fēminīnum

Vocābula masculīna: pāstor, mercātor, clāmor, tīmor, color, sōl, āēr, venter, leō, pulmoō, homō, pēs, sanguis; pānis, collis, piscis, mōns, dēns, cēt.

Vocābula fēminīna: ovis, vallis, avis, auris, nūbēs, frōns; arbor, vōx, praepositiō, dēclīnātiō, cēt.

[C] Neutrum

Vocābula neutra: flūmen, ōs, crūs, corpus, pectus, iecur, caput, cor; viscera (pl.); mare, animal, cēt.

Plūrālis: -a Accūsātīvus = Nōminātīvus

'corpus' et 'flūmen' dēclīnantur hōc modō:

	corpus		flūmen	
	Singulāris	Plūrālis	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	corpus	corpor-a	flūmen	flūmin-a
Accūsātīvus	corpus	corpor-a	flūmen	flūmin-a
Genetīvus	corpor-is	corpor-um	flūmin-is	flūmin-um
Datīvus	corpor-ī	corpor-ibus	flūmin-ī	flūmin-ibus
Ablātīvus	corpor-e	corpor-ibus	flūmin-e	flūmin-ibus

Ut 'corpus' dēclīnantur: pectus -oris, ōs ōris, crūs crūris, iecur iecoris, cor cordis, caput capitis; plūrālis: viscera -um

'mare' et 'animal' dēclīnantur hōc modō:

	mare		animal	
	Singulāris	Plūrālis	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	mar-e	mar-ia	animal	animāl-ia
Accūsātīvus	mar-e	mar-ia	animal	animāl-ia
Genetīvus	mar-is	mar-ium	animāl-is	animāl-ium
Datīvus	mar-ī	mar-ibus	animāl-ī	animāl-ibus
Ablātīvus	mar-ī	mar-ibus	animāl-e	animāl-ibus

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XI: accūsātīvus cum īnfinītīvō

Iūlia dormit. Syra Iūliam dormīre videt.

Syra: "Iūlia dormit". Syra 'Iūliam dormīre' dīcit.

'Iūliam dormīre' est accūsātīvus cum īnfinītīvō.

Accūsātīvus cum īnfinītīvō pōnitur apud multa verba:

[1] vidēre, audīre, sentīre: .	Puer medicum adesse videt. Puerī Iūliam canere audiunt. Medicus puerum spīrāre sentit
[2] iubēre:	Dominus servum discēdere iubet
[3] dīcere:	Quīntus 'pedem dolēre' dīcit
[4] putāre:	Syra Quīntum mortuum esse putat
[5] gaudēre:	Aemilia filium vīvere gaudet
[6] necesse esse:	Puerum dormīre necesse est

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XII: Dēclīnātiō quārta

'exercitus' (m) dēclīnātur hōc modō:

	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	exercit-us	exercit-ūs
Accūsātīvus	exercit-um	exercit-ūs
Genetīvus	exercit-ūs	exercit-uum
Datīvus	exercit-uī	exercit-ibus
Ablātīvus	exercit-ū	exercit-ibus

Ut 'exercitus' dēclīnantur masculīna: arcus, passus, equitātus, impetus, metus, versus, cēt.; fēminīnum: manus

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XII: Adiectivum

[I/II] Dēclīnātiō prīma et secunda

Mōns altus - Arbor alta - Vāllum altum

'altus, -a, -um' est adiectivum prīmae et secundae dēclīnātiōnis

Masculīnum 'altus' dēclīnātur ut 'servus'

fēminīnum 'alta' ut 'fēmina'

neutrum 'altum' ut 'oppidum'

	Singulāris			Plūrālis		
	Masc.	Fēm.	Neutr.	Masc.	Fēm.	Neutr.
Nōminātīvus	alt-us	alt-a	alt-um	alt-ī	alt-ae	alt-a
Accūsātīvus	alt-um	alt-am	alt-um	alt-ōs	alt-ās	alt-a
Genetīvus	alt-ī	alt-ae	alt-ī	alt-ōrum	alt-ārum	alt-ōrum
Datīvus	alt-ō	alt-ae	alt-ō	alt-īs	alt-īs	alt-īs
Ablātīvus	alt-ō	alt-ā	alt-ō	alt-īs	alt-īs	alt-īs

Hōc modō dēclīnantur haec adiectīva: albus, bonus, fessus, foedus, īrātus, laetus, lātus, longus, magnus, malus, meus, novus, plēnus, prīmus, sānus, tuus, cēt.; (-er, -ra, -rum:)
pulcher, aeger, niger, ruber, noster, vester, cēt.

[III] Dēclīnātiō tertia

Gladius brevis - Via brevis - Pīlum breve

'brevis, -e' est adiectivum tertiae dēclīnātiōnis

Masculīnum et fēminīnum 'brevis' dēclīnātur ut 'ovis' (sed abl.sing. -ī)

neutrum 'breve' ut 'mare'

	Singulāris		Plūrālis	
	Masc. / Fēm.	Neutr.	Masc. / Fēm.	Neutr.
Nōminātīvus	brev-is	brev-e	brev-ēs	brev-ia
Accūsātīvus	brev-em	brev-e	brev-ēs	brev-ia
Genetīvus	brev-is	brev-is	brev-ium	brev-ium
Datīvus	brev-ī	brev-ī	brev-ibus	brev-ibus
Ablātīvus	brev-ī	brev-ī	brev-ibus	brev-ibus

Hōc modō dēclīnantur haec adiectīva: brevis, fortis, gravis, levis, tenuis, trīstis, cēt.

Exempla:

Pedes fortis Rōmānus gladium brevem et levem, scūtum magnum et grave fert; eques hastam fert longam et gravem. Peditī fortī Rōmānō est gladius brevis et levis, scūtum magnum et grave; equitī hasta longa et gravis est. Pedes gladiō brevī et levī, scūtō magnō et gravī armatus est; eques hastā longā et gravī pugnant.

Peditēs fortēs Rōmānī gladiōs brevēs et levēs, scūta magna et gravia ferunt; equitēs hastās ferunt longās et gravēs. Peditibus fortibus Rōmānīs sunt gladiī brevēs et levēs, scūta magna et gravia; equitibus hastae longae et gravēs sunt. Peditēs gladiīs brevibus et levibus, scūtīs magnīs et gravibus armātī sunt; equitēs hastīs longīs et gravibus pugnant.

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XII: comparātīvus

Hic mūrus altior est quam ille

Hoc vāllum altius est quam illud

'altior, -ius' comparātīvus est. Comparātīvus est adiectīvum dēclīnātiōnis tertiāe:

	Singulāris		Plūrālis	
	Masc. / Fēm.	Neutr.	Masc. / Fēm.	Neutr.
Nōminātīvus	altior	altius	altiōr-ēs	altiōr-a
Accūsātīvus	altiōr-em	altius	altiōr-ēs	altiōr-a
Genetīvus	altiōr-is	altiōr-is	altiōr-um	altiōr-um
Dātīvus	altiōr-ī	altiōr-ī	altiōr-ibus	altiōr-ibus
Ablātīvus	altiōr-e	altiōr-e	altiōr-ibus	altiōr-ibus

Exempla: brevior, fortior, gravior, levior, longior, pulchrior

Gladius equitis longior et gravior est quam peditis. Eques gladium longiōrem et graviōrem fert quam pedes. Eques gladiō longiōre et graviōre pugnant.

Gladiū equitum longiōrēs et graviōrēs sunt quam peditum. Equitēs gladiīs longiōribus et graviōribus pugnant.

Pilum brevius et levius est quam hasta. Pila breviōra et leviōra sunt quam hastae.

Dēlia ancilla pulchrior est quam Syra. Lēander, quī ancillae pulchriōris amīcus est, ancillae pulchriōrī rosam dat. Quid pulchrius est quam rosa?

Mīlitēs Rōmānī fortiōrēs sunt quam hostēs. Dux Rōmānus mīlitibus fortiōribus imperat quam dux hostium. Ille dux mīlitum fortiōrum est.

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XIII: Dēclīnātiō quīnta

Diēs est brevissimus ante diem VIII kalendās Iānuāriās. Māne initium diēi est. Diēi prīmō Iānuārii nōmen est kalendae Iānuāriae; ab eō diē incipit novus annus. Mēse Iūniōdiēs longi sunt. Iūnius XXX diēs habet: numerus diērum est XXX. Diēbus prīmīs mēnsium nōmina sunt: kalendae, Iānuāriae, Februāriae, Mārtiae, Aprilēs, cēt. Ab iīs diēbus mēnsēs incipiunt

	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	di-ēs	di-ēs
Accūsātīvus	di-em	di-ēs
Genetīvus	di-ēi	di-ērum
Datīvus	di-ēi	di-ēbus
Ablātīvus	di-ē	di-ēbus

Ut 'diēs' (m) dēclīnātur 'merīdiēs' (m), item 'faciēs' (f), 'glaciēs' (f), et pauca alia vocābula fēminīna

'māne' est vocābulum neutrum indēclīnābile

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XIII: superlātīvus

Aetna mōns altus est, altior quam cēterī montēs Siciliae: is mōns Siciliae altissimus est.

Via Appia longa est, longior quam cēterae viae Italiae: ea via Italiae longissima est.

'tre' verbum breve est, brevius quam cētera verba Latīna: id verbum Latīnum brevissimum est.

'altior, longior, brevius' comparātīvus est. 'altissimus, longissima, brevissimum' superlātīvus est .

Superlātīvus est adiectīvum dēclīnātiōnis I et II:

-issim-us, -a, -um

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XIV: Participium

Puer vigilāns in lectō iacēns gallum canentem audit. Gallus canēns nōn audītur ā puerō dormiente. Puer dormiēns servum clāmantem audit, nec ā gallō canente, sed ā servō clāmante excitātur. Nōn vōx gallī canentis, sed vōx servī clāmantis puerum dormientem excitat.

Puerī vigilantēs gallōs canentēs audiunt. Gallī canentēs nōn audiuntur ā puerīs dormientibus. Puerī dormientēs servōs clāmantēs audiunt, nec ā gallīs canentibus, sed ā servīs clāmantibus excitantur. Nōn vōcēs gallōrum canentium, sed vōcēs servōrum clāmantium puerōs dormientēs excitant.

Caput valēns nōn dolet nec membra valentia. Canis animal volāns nōn est; animālia volantia sunt avēs. Mīlitēs inter pīla volantia pugnant.

'vigilāns, iacēns, canēns, dormiēns' participia sunt.

Participium est adiectīvum dēclīnātiōnis III: gen.sing -antis / -entis

(abl.sing. -e vel -ī).

participium, -ī (n) (part.)

	Masc. / Fēm.		Neutr.	
	Singulāris	Plūrālis	Singulāris	Plūrālis
Nōminātīvus	-ns	-ntēs	-ns	-ntia
Accūsātīvus	-ntem	-ntēs	-ns	-ntia
Genetīvus	-ntis	-ntium	-ntis	-ntium
Datīvus	-ntī	-ntibus	-ntī	-ntibus
Ablātīvus	-nte / -ntī	-ntibus	-nte / -ntī	-ntibus

[1] -āns, -antis

[2] -ēns, -entis

[3] -ēns, -entis

[4] -iēns, -ientis

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XV: Persōnae verbī

Puerī rident. Puella nōn rīdet. Puerī: "Cūr tū nōn rīdēs, cum nōs rīdēmus?" Puella: "Ego nōn rīdeō, quia vōs mē rīdētis!"

'rīdeō - rīdēmus' dīcitur persōna prīma,

'rīdēs - rīdētis' persōna secunda,

'rīdet - rident' persōna tertia

	Singulāris	Plūrālis
persōna prīma	ego rīde-ō	nōs rīdē-mus
persōna secunda	tū rīdē-s	vōs rīdē-tis
persōna tertia	rīde-t	rīde-nt

Exempla:

[1] clām-ō / clāmā-mus

[2] rīde-ō / rīdē-mus

[3] dīc-ō / dīci-mus; faci-ō / faci-mus

[4] audi-ō / audī- mus

Malus discipulus in lūdō clāmat et rīdet. Quī id nōn facit, et omnia verba magistrī audit, bonus est discipulus.

Bonus discipulus malō dīcit: "Ego bonus discipulus sum: in lūdō nec clāmō nec rīdeō, et omnia verba magistrī audīō. At tū malus discipulus es: in lūdō clāmās et rīdēs nec verba magistrī audīs! Vērum dīcō! Nōne hoc facis?" Malus discipulus: "Quod dīcis vērum nōn est: ego hoc nōn faciō!"

Malī discipulī in lūdō clāmant et rident. Quī id nōn faciunt, et omnia verba magistrī audiunt, bonī sunt discipulī.

Bonī discipulī malīs dīcunt: "Nōs bonī discipulī sumus: in lūdō nec clāmāmus nec rīdēmus, et omnia verba magistrī audīmus. At vōs malī discipulī estis: in lūdō clāmātis et rīdētis nec verba magistrī audītis! Vērum dīcimus! Nōne hoc facitis?" Malī discipulī: "Quod dīcitis vērum nōn est: nōs hoc nōn facimus!"

[1] Ut 'clām-ō / clāmā-mus' dēclīnantur verba quōrum īnfīnītīvus dēsinit in -āre.

[2] Ut 'rīde-ō / rīdē-mus' dēclīnantur verba quōrum īnfīnītīvus dēsinit in -ēre.

[3] Ut 'dīc-ō / dīci-mus' dēclīnantur verba quōrum īnfīnītīvus dēsinit in -ere, praeter ea quae -i- habent ante ō et -unt, ut 'faci-ō / faci-unt': accipere, aspicere, capere, facere,

fugere, iacere, incipere, parere, cēt.

[4] Ut 'audi-ō / audī-mus' dēclīnantur verba quōrum īnfīnītīvus dēsinit in -īre, praeter verbum īre (pers. I sing. 'eō', pers. III plūr. 'eunt'), item ab-īre, ad-īre, ex-īre, red-īre, cēt.

Ut 'su-m / su-mus' dēclīnantur verba quōrum īnfīnītīvus dēsinit in -esse, ut ab-esse, ad-esse, in-esse, cēt., et posse (pers. I pos-sum / pos-sumus, II pot-es / pot-estis, III pot-est / pos-sunt).

[sum] esse	[1] clāmāre	[2] rīdēre	[3] dīcere / facere		[4] audīre	ire	posse
su-m	clām-ō	rīde-ō	dīc-ō	faci-ō	audi-ō	e-ō	pos-sum
e-s	clāmā-s	rīdē-s	dīc-is	faci-s	audī-s	ī-s	pot-es
es-t	clāma-t	rīde-t	dīc-it	faci-t	audi-t	i-t	pot-est
su-mus	clāmā-mus	rīdē-mus	dīc-imus	faci-mus	audī-mus	ī-mus	pos-sumus
es-tis	clāmā-tis	rīdē-tis	dīc-itis	faci-tis	audī-tis	ī-tis	pot-estis
su-nt	clāma-nt	rīdē-nt	dīc-unt	faci-unt	audī-unt	e-unt	pos-sunt

GRAMMATICA LATINA

Capitulum XVI: Verba dēpōnentia

Mēdus laetātur (=gaudet) nec dominum verētur (=timet). Nauta nōn proficīscitur (=abit), sed ventum secundum opperītur (=exspectat).

'laetārī', 'verērī', 'proficīscī', 'opperīrī' verba dēpōnentia sunt.

Verbum dēpōnēns est verbum quod semper fōrmam verbī passīvī habet (praeter participium: laetans, verēns, proficīscēns, opperīēns) atque in locō verbī āctīvī pōnitur.

Alia exempla verbōrum dēpōnentium: cōnsōlārī, cōnārī, intuērī, sequī, loquī, lābī, complectī, ēgredī, orīrī.

	dēpōnēns, entis (dēp)			
[1]	-ārī	-ātur	-antur	
[2]	-ērī	-ētur	-entur	
[3]	-ī	-itur	-untur	
[4]	-īrī	-ītur	-iuntur	

Mēdus ex Italiā proficīscēns sōlem orientem intuētur. Nāvis ē portū ēgreditur; aliae nāvēs eam sequuntur. Dum Lydia loquitur, lacrimae dē oculīs eius lābuntur. Mēdus eam complectitur et cōnsōlārī cōnātur.

